

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Statim post exorzismu[m] [et] cathezismu[m] paruulus baptizabit[ur]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

quis moreret post exorcismū & cathecismū & nō baptizare. ut p̄ talis sine baptismo aliquē hateret effectū saluādi. Et videt q̄ nō. q̄ baptismus ē ianua sc̄e marris ecclie. & sine baptismo nullus liberat a damnatione. R̄ndeſ tur ad dubiu. q̄ exorcism⁹ & cathecism⁹ nō p̄t aliquē liberare a pena vt qdā doctores volūt. s̄ qdā doctores dicit q̄ cathecism⁹ aliq̄ mō absolvit ipm̄ hoīem a pena. Et p̄ illo sciendū q̄ pena ē multiplex. Nā qdā est pena dāni & sensus. & ista pena sustinet aie in inferno extentes. & d̄r̄ io pena dāni. q̄ carēt visione dei. l̄z d̄r̄ io pena sensus. q̄ patiuntur in aia. & post diez iudicij tā in aia q̄ in corpore patient. q̄ tūc ibi erū sensus. vt pat̄ de diuinitate epulone Luc. xvi. dicēte. crucior in hac flāma. Aliq̄ p̄o aie nec h̄nt penam dāni nec sensus. vt fuerūt sc̄i patres oīm in lymbo. Alia est pena sensus & nō dāni. & tal' pena ē aiaꝝ in purgatorio ext̄tiū. q̄ l̄z h̄nt pena sensus & patiuntur in aia. tñ nō h̄nt pena dāni. q̄ sperat q̄ttidie h̄re visionē dei. Quarre p̄o h̄nt pena dāni & nō sensus. vt pueri q̄ moriunt sine baptis̄tate. illi em̄ pena dāni h̄nt. q̄ carēt visione sc̄e trinitatis & nō h̄nt pena sensus. q̄ nō patiuntur in aia. Et dicūt doctores sacre scripture q̄ gaudiu eoꝝ v̄l delectatio ē maior q̄ alicui hoīis in h̄ mūdo q̄nta p̄t hateri ex naturali rex cognitōe. Tūc igit̄ ad dubitatōe r̄ndeſ. q̄ si talis puer nō fuerit baptizat⁹ tūc nō fruīt diuina visioe. Et qñ tūc arguit. q̄ cathecism⁹ & exorcism⁹ nulli sunt effect⁹. R̄ndeſ q̄ alleuiat eis pena. s̄ tñ fruitōe diuine visionis carēt.

F Ultimo nota. dubitaret quis. verum possit fieri dilatio post exorcismū & cathecismū ad tres vel ad quattuor annos. Ibi r̄ndetur q̄ securius & melius est q̄ statim post exorcismū baptizet ppter tres causas. Prima est. vt morbo puenies remedii exhibeat. q̄ si differret aliq̄s exhibitionem remedij. tūc qñcꝝ morbo in puer fieret incurabilis. vt videm⁹ illud in ext̄rioribꝝ qñ medela nimis tarda est. tūc morbo fit incurabilis. vt q̄ morbo statim puenies remedii p̄stet tunc puer statim d̄z baptizari ne morbus in puer fiat incurabilis. vñs ap̄ls. Q̄es nascimur filij ire. Eph. ii. Pro q̄ sciendū & duplex ē generatio. qdā ē in vtero & ē illa qñ aia infundit corpori. Alia ē generatio ex vtero & est qñ puer in naturitate generali. mō statim qñ aia infundit ipi corpori. tūc ibi ē morbo. & q̄ qñ ex vtero generatur tūc immediate morbo d̄z curari. & p̄ qñs d̄z statim baptizari. Sc̄da cā est. ne puer morte pueniat. q̄ nec exorcism⁹ nec cathecism⁹ curat puer. s̄ solun⁹ baptismus. & ne fiat periculū tūc puer statim ē baptizadus. Tercia cā ē. ne puer a dyabolo opp̄mat. q̄ dyabolus p̄t puerū opp̄mere aī baptismū ex p̄missione diuina. ideo immediate puer est baptizadus post exorcismū & cathecismū. ppter tres causas dictas

.i. q̄ inclinat⁹ ē ad mortē .i. ex vtero suem̄ris.

Mortis agens puer officium dum nascitur ille

s̄ hoīe illud sac̄m .i. aliquā

A quocunq̄ potest baptismum sumere. nec quam

.i. in q̄cūq̄ linea sanguinitas

Personam reiñcit quocunq̄ modo sibi iunctam

s̄ & h̄ e vex .i. baptizādi s̄ a tali persona. s̄ ego baptizo te &c.

Dummodo mergendi seruetur debita forma

Summula Haymudi

¶ e' cal' infans .i. decedit .i. oleo scificato.
Si tunc non moritur crismetur crismate sacro
.i. nō ēncē .i. ad hūc puer .i. vocare s' i testimonit
Non opus est aliquos hunc accersire patrinos.

¶ Hic mō remouer dubiū z ē illud. si alijs puer eēt nat' z ad morte in
clinar' quo hymoi puer eēt baptizādus. Ad h' dubiū r̄ndet l̄ra sic. qnūqz
puer ē agēs officiū mort' .i. qnūqz puer ē inclinatus ad morte in pncipio
sue nativitat'. tūc ille puer d' baptisari a qnūqz siue a muliere siue a viro
et nō dñs spernere psonas qnūqz mō tales psones sint sibi iūcte. z ille baptis
zans d' obseruare debitā formā q' ē ral'. Ego baptiso te in noie parris et
filij z spūscī. Et si ille puer nō morit' tūc postmodiu d' crismari sacro crisma
te. i. oleo scificato. Et in tali casu nō ē necāriū patrinos vocare ad baptismū
nec d' carhesizari. ¶ Q' circa lrām pmo est sciendum. q' si mulier in tali
necessitate baptisaret puerū suū nō eēt iō a viro suo sepanda. z sic pslr in
telligendū ē de viro z de patre z de alijs p'sanguineis. ¶ Scđo nota.
q' circa sacramentū baptismi tria p'currunt. sicut circa alia sacramenta. s. sa
cramentū tm. res sacramēti tm. z sacrm' z res sacramēti sl'. Nā sacrm' bap
tismi ē fons z aqua bñdica illius font'. Sz res sacramēti ē grā spūaliter
data z spēaliter p' quā hō in fide p'surmat. z g' p' tāto alijs baptisat' vt sibi
grā conferit' z vt in fide radicetur. Sz res sacramēti z sacramentū sl' ēst
caracter indelibilis aie im'psius. ¶ Tercio notandū. q' sacramentū ba
ptismar' adhuc aliter notificari. z h' sic. Sacrm' baptismar' ē pncipiu' vite
spūalis p' qd' fit sigillū z custodia mētisqz illuminatio. Nā pmo d' (ē pns
cipiu' vite spūalis) nā ipē baptismū ē ianua regni celest' p' quā ogtz vnum
quēz fidēlē intrare ad eternā vitā p'cipiendā. z sic merito baptisim' d' p' n
cipiu' vite spūalis. q' disponit nos ad vitā eternā. Joh. ii. nō q' renar' fue
rit ex aqua z spūscō nō intrab' in regnū celoz. Scđo d' (p' qd' fit sigillū)
et hoc similitudinarie. q' sicut p' sigillū vna l̄ra discernit ab alia siue cognoscif.
sicut l̄ra epi vel pslr p' sigillū im'psium cognoscit differre a l̄ra militis vel
comitis vel baronis. sic nos xpiani p' hoc sacramentū baptisini z sigilli dis
tinguimur ab alijs hoib'. s. a gentilib'. z a iudeis. z sic de alijs. Tercio d'
(et custodia) q' ibi ē caracter indelibilis im'psius aie eternalt. vñ caracter
sic definit. Et qualitas aie disponēt potētias eius ad p'sequendū maiore
grām. Quarco d' (z mentis illuminatio) q' p' baptisini fides introduct
tus z mens. s. aia illuminat. ¶ Ite nota. q' cā efficiens huius sacramē
ti est duplex. s. pncipialis z instrumentalis. Causa efficiens pncipialis hui' sa
cramenti est ipē xps. Sz cā efficiens instrumentalis huius sacramēti est sa
cerdos vel minister. Ite cā finalis pncipalis loquēdo huius sacramēti est
deletio oīm peccatoz z oīm penaz. Et g' ipē baptisimus ē dignior oīb
sacramētis in efficacia. Unū sciendū. q' pena ē duplex q' ad pns. s. eternalis
et tgalis. Nā pena tgalis est q' nobis hic infligit. sicut est litis z fames. z
illā pena nō delet baptisimus. Sed pena eternalis est q' assumpta est a pri
mo hoie ex p'ctō. z istā delet baptisimus. Et ex hoc dico soluitur vna du
bitatio q' talis est. vt p' baptisimus delere p't peccata in adulto. Et d' q' sic
q' baptisimus ē talis efficacie q' delet oīa peccata rā actuale q' originalē